

**PAKİSTAN VE HİNDUSTAN KÜTÜPHANELERİNDE BULUNAN
TÜRKİYE VE TÜRKLER HAKKINDAKİ MATBU KİTAPLARIN
TAVSİF VE TANZİMİ**

Öğr.Gör.Dr. Durmuş BULGUR*

Bu çalışmamızda Selçuk Üniversitesi, Atademir Kütüphanesi'nde bulunan Fihrist-i Kutub¹ adlı bir kitaptan yola çıkarak Türkiye ve Türklere dair yazılmış kitapların bir fihristini okuyucuya sunmak istedik. Adı geçen kitapta Türkiye ve Türklere dair 100'e yakın kitap, yazar adları ve kısa muhteviyatı ile birlikte verilmiştir.

Buradan hareketle 1996'da, Pakistan ve Hindustan seyahatim esnasında buralardaki kütüphanelerde² yaptığım kitap taramasında adı geçen kitapta yazılı olan eserlere ilaveten aynı konularda pek çok diğer eserler de tarafımızdan görülmüş ve bunların bir fihristi kısa muhteviyatı ile birlikte oluşturulmuştur. Çalışmamızın birinci kısmında mezkur kitapta adı geçen ve araştırmamız sonucunda Pakistan ve Hindustan'daki kütüphanelerde künyelerini tespit etme imkânı bulduğumuz kitapların fihristi verilmiştir. Fihrist oluşturulurken, sırasıyla yazar adı, kitab adı, muhteviyatı, bulunduğu kütüphane ve tasnif numarası, Urduca ve Türkçe olarak verilmiştir. İkinci kısımda ise, mezkur kitapta adları geçen ancak, Pakistan'daki kütüphanelerde künyesini tespit edemediğimiz, kitapların fihristi verilmiştir.

Türklerin asırlarca yarımadaya hakim oldukları hususu gözönüne alındığında, Hint Yarımadası'ndaki Türk kültürü ve mirası üzerine yapılacak çalışmaların ne denli önem kazanacağı âşikârdır.

---

* S. Ü., Fen-Edebiyat Fakültesi, D. D. E. Bölümü, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı,

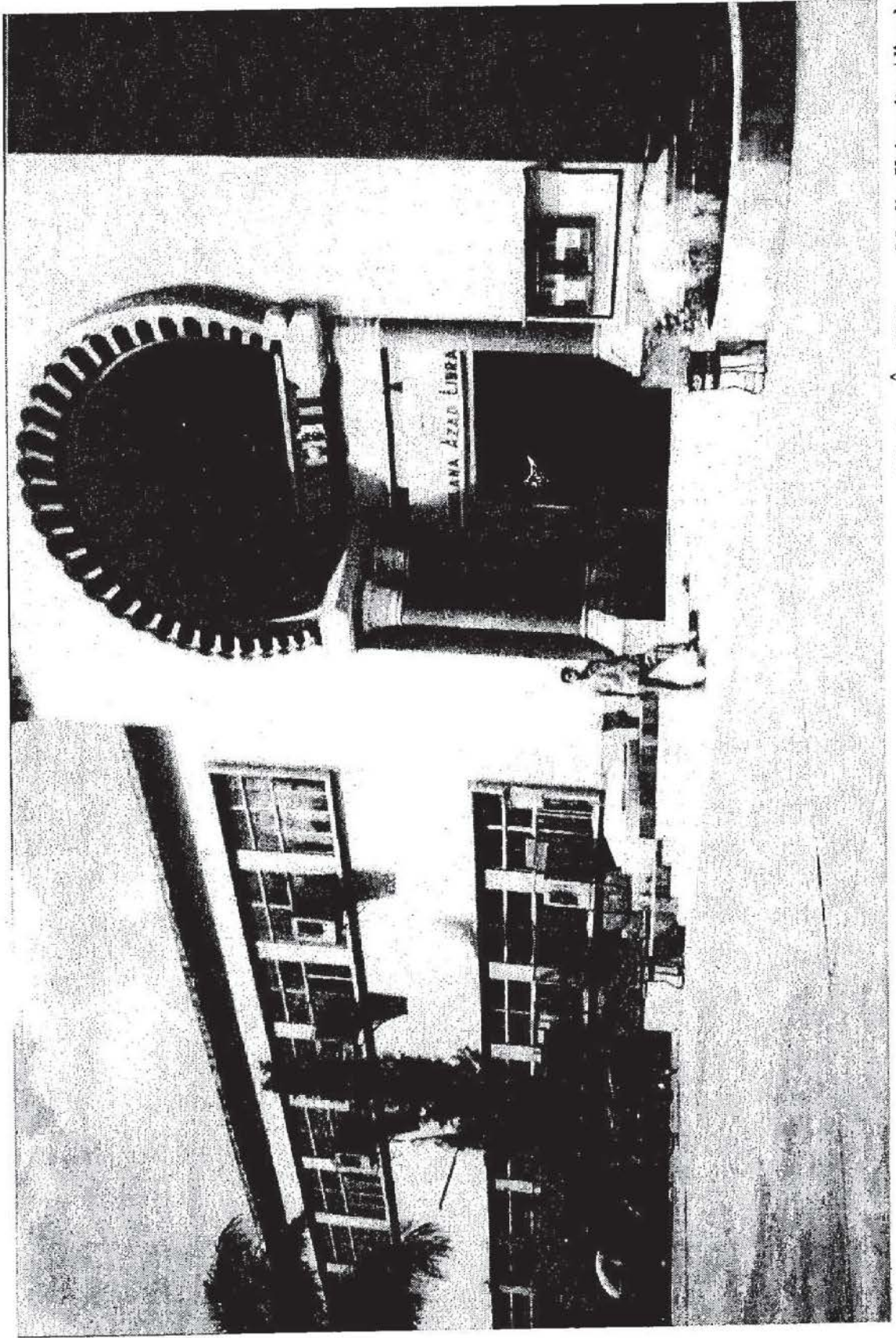
¹ Şafîk Şâhpûrî, Fihrist-i Kutub, Lakhnau/Hindustan, 1939, Selçuk Üniversitesi, Atademir Kütüphanesi, Kitap No: 971---Tasnif No: 015.54

² PPL : Pencab Public Library, Lahor/Pakistan

KAL : Kâid-i A'zam.Library, Lahor/Pakistan

PUOCL : Pencab University Oriental College Library, Lahor/Pakistan

ZHL : Zakir Husayn Library, Câmi'ah Milliyyah İslamiyyah, New Delhi/Hindustan

Maulana Azad Library, Muslim University, Aligarh

A) Künyesi Tesbit Edilen Eserler:

1- **Yazar Adı:** اصغر حسین، سید (Aşgar Husayn, Sayyid)

Kitap Adı: سوانح مولانا روم (Savāniḥ-i Maulānā Rūm)

Konusu: Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin biyografisi. Eserin sonunda diğer evliyaların sözlerinden de bahsedilmiştir. A.g.e., s.31; Kitap, 88 sayfa olup, KAL., Tas.no: ۱ ۸۹ ر (R 89 A) da mevcuttur. Basım yeri ve yılı: ادارہ اسلامیات Lahor/Pakistan, 1977

2- محمد اظہر علی علوی کاکوروی (Muḥammad Aẓhar 'Alī 'Alvī Kākoravī)

مصطفی کمال اور تاریخ ترکی و فلسطین وغیرہ

(Muştafa Kamāl aur Tārīḥ-i Turkī va Filistīn)

Kitapta Sultan I. Murad'dan başlayarak Halife Abdulmecid'e kadar geçen Türk sultanlarından bahsedilmiş, ikinci bölümde Mustafa Kemal'in kişiliğine ve inkılâplara değinilmiştir. Ayrıca Anadolu'daki bazı Türk şehirleri, Ortadoğudaki ülkeler, Kürt ve Arap Kavimlerinden de bahsedilmiştir. A.g.e., s.33; Kitap, 224 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: ۱ ۹۵۶ م (956 A 52 M) ve PPL, Tas.no: ۱ ۹۵۶.۱ (956,1 A) da mevcuttur. Lakhnau/Hindustan, 1938

3- محمد انشاالله (Muḥammad İnşāullah)

عهد حکومت سلطان عبدالحمید خان

(‘Ahd-i Hükümet-i Sultān ‘Abdu'l-Hamīd Hān)

Bir İngiliz bayan N. D. Losganan'ın kitabı. M. İnşāullah tarafından Urduca'ya tercüme edilmiş. Abdu'l-Hamid Han'ın tahta geçişi, Berlin Konferansı, yapılan ıslah çalışmaları, Mısır meselesi, Bulgaristan ve durumu konu edilmiştir. A.g.e., s.45; Kitap, 256 sayfa olup, PPL., Tas. no: ۱ ۹۵۶ لو (956 Lo) da mevcuttur. Lahor, 1910

4- محمد انشاالله (Muḥammad İnşāullah)

محاربات پلونا (Muhārabāt-i Plaunā)

William Harbert, 1877'de Türkler ile Ruslar arasında Plevne'de cereyan eden savaşı İngilizce yazmıştır. M. İnşāullah, bu kitabı Urduca'ya tercüme etmiştir. A.g.e., s.45; Kitap, 470 sayfa olup, PPL., Tas.no:

انشا - ولی - ۹۵۶،۱ (956,1 Wil-İnşā) da mevcuttur. Lahor, 1910

5- رئیس احمد جعفری (Re'īs Eḥmad Ca'farī)

فتح قسطنطنیه (Fath-i Kustantiniyyah)

Osmanlı İmparatorluğu'nun batı dünyasında dalgalanma meydana getiren zaferi. Müslümanların Kostantiniyye'ye akınları, Yunanlılarla savaş, şehrin kuşatılması ve zafer konu edilmiş. A.g.e., s.51; Kitabın asıl yazarı, Bernardine Kielty'dir. Newyork'ta yayımlanmış, Urduca'ya 1962'de tercüme edilmiş. Kitap, 272 sayfa olup, PPL., Tas. no: فت کی - ۹۵۶،۱ (956,1 Ki-Fet) de mevcuttur. Lahor, 1962

6- حالدہ خانم (Hālidah Ḥānım)

ترکی میں مشرق و مغرب کی کشمکش

(Turkī min Maşriḳ-o-Mağrib kī Kaşmakāş)

Modern Türkiye ile ilgili Hālide Edīb'in tarihî hutbeleri. A.g.e., s.96; Dr. Sayyid 'Ābid Ḥusayn tarafından Urduca'ya tercüme edilmiştir. Kitap, 284 sayfa olup, PPL., Tas.no: ح ۹۵۶ (956 Ḥā) da mevcuttur. Delhi, 1935

7- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Ḥaydar Yıldırım)

جنگ و جدال (Cang-o-Cidāl)

Mehmet Rauf'un tiyatrosunun Urduca'ya tercümesi. A.g.e., s.122; Kitap, 140 sayfa olup, Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde Tas.no: T812.312/ Kayıt No: 269'da bulunmaktadır.

8- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Ḥaydar Yıldırım)

حکایات و احتسّاسات (Ḥikāyāt-o-İhtisāsāt)

Kısa hikâye ve makalelerin toplamı. Bu eserde Hālide Edīb'in romanlarının tercümesi de vardır. A.g.e., s.122; Kitap, 379 sayfa olup, KAL., Tas.no: ح ۳۲ س ۸۵۳،۵ (853.5 S 32 Ḥ) de bulunmaktadır. Ali-garh Müslim University Press, Hindustan, 1924

9- مولوی نور محمد (Maulvī Nūr Muḥammad)

زوال خلافت (Zavāl-i Ḥilāfat)

İzmir Savaşı'nın öncesi ve sonrası, Fransız, Ermeni ve Yunan-

lılarla yapılan savaşların tafsîlatı, 1300 yıldır gelip geçen halîfe ve padişahların müslümanlara kazandırdıkları ve kaybettirdikleri ve halîfenin ülkeden çıkarılışı konu edilmiştir. A.g.e., s.311; Kitap, Delhi'de 1924'te yayımlanmıştır. 112 sayfa olup, PPL., Tas.no: نور ۹۵۶ (956 Nür) da mevcuttur.

10- اکمل ایوبی (Akmal Ayyûbî)

ترکی (Turkî)

Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş, yükseliş ve çöküş tarihi. Ayrıca cumhuriyetin ilânı hakkında da bilgi verilmiştir. Kitap, 334 sayfa olup, Zâkir Husayn Library'de (Câmi'ah Milliyyah İslâmiyyah, New Delhi-25) Tas.no: 956.102/168K 3,2 de mevcuttur.

11- صادق حسین صدیقی (Şâdık Husayn Şiddîkî)

اتاترک مصطفی کمال پاشا (Atâturk Muştafa Kamâl Pâşâ)

Kitapta Mustafa Kemal Atatürk hakkında bilgi verildikten sonra yaptığı çalışmalar, dönemindeki savaşlar (Balkan Savaşı ve I. Dünya Savaşı) ve yapılan ıslahatlar konu edilmiştir. Kitap, 442 sayfa olup, KAL., Tas.no: ۱ ۶۶۴ ص ۸۵۳.۵ (853.5 Ş 664 A) da mevcuttur. 1990'da Lahor'da Maktabah al-Kurayş tarafından basılmıştır.

12- محمد تقی عثمان (Muhammed Takî 'Uşmân)

جهان دیدہ (Cihân Dîdah)

Sefernâme şeklindedir. Kitapta Orta Asya ülkeleri hakkında bilgi verildikten sonra Türkiye hakkında da İstanbul'un fethi konu edilmiştir. Kitap, 668 sayfa olup, KAL., Tas.no: ج ۶۳ ع ۹۱۵.۳۸ (915.38 'U 63 C) da mevcuttur. Karaçi, 1989

13- عبادت بریلوی ('Ebâdat-i Brelvî)

ترکی میں دو سال (Turkî min Do Sâl)

İbadet Brelvi, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, D.D.E.B., Urdu Dili ve Pakistan Araştırmaları Anabilim Dalı'nda görev yaptığı süre zarfında Türkiye'deki anılarını kaleme almıştır. Kitap 113 sayfa olup, KAL., Tas.no: ت ۲۱۵ ع ۹۱۵.۶۱ (915.61 'E 215 T) da

mevcuttur. 1986'da İdārah-yi Adab-i Tanķid, Lāhor tarafından basılmıştır.

14- خليل احمد، حامدى (Hāmīdī, Ḥalīl Eḥmad)

تركى قديم و جديد (Turkī Kadīm-o-Cadīd)

Kitap, 312 sayfa olup, 1978'de Lahor, İslamic Publications tarafından basılmıştır. KAL., Tas.no: ح ۱۲۵ ت ۹۱۵.۶۱.۴ (915.6104 H 125 T) da mevcuttur.

15- جلال الدين احمد صديقي (Calālu'd-Dīn Eḥmad Şiddīkī)

زيتون کے سائے (Zaytūn ke Sāey)

Yazar, Türkiye seyahatindeki izlenimlerini genel olarak anlatmıştır. Kitap 160 sayfa olup, KAL., Tas.no: ص ۶۴ ز ۹۱۵.۶۳ (915.63 Ş 64 Z) da mevcuttur. 1984'te Multan'da basılmıştır.

16- سيد ابوالاعلی مودودی (Sayyid Ebu'l-A'la Maudūdī)

سلاجقه (Salāciqah)

Selçuklular Dönemi hakkında genel bilgi verilmiştir. Kitap, 263 sayfa olup, KAL., Tas.no: م ۷۹ س ۹۵۶.۱۰۱ (956.101 M 79 S) da mevcuttur. 1972'de Lahor'da basılmıştır.

17- علامه يحيى بن محمد (Allāmah Yahya b. Muḥammad)

مترجم: محمد زكريا مائل (Mütercim: Muḥammad Zakariyyā Mā'il)

سلجوق نامه (Salcūknāmah)

Sultan Kılıçarslan'dan Sultan Gıyasu'd-Din Keykavus'a kadar geçen padişahlar ve dönemlerindeki olaylar hakkında bilgi verilmiştir. Kitap 358 sayfa olup, KAL., Tas.no: س ۱۲۲ | ۹۵۶.۱۰۱ (956.101 A 122 S) da mevcuttur. 1975'te Lahor'da basılmıştır.

18- دلاژون کيتر

تاريخ دولت عثمانیه (Tārīḥ-i Daulat-i 'Uṣmāniyyah)

مولوی سید ہاشمی فرید آبادی ve مولوی محمد مارماڈیوک پکتھال tarafından Fransızca bir kitabın Urduca'ya tercümesi. Abdu'l-Aziz döneminden ala-

rak Balkan Savaşlarına kadar geçen siyasî olaylar konu edilmiştir. Kitap 754 sayfa olup KAL., Tas.no: ت ۹۲۱ ک ۹۵۶.۱۰۱ (956.101 K 921 T) da mevcuttur. 1939'da Dakan'da (Hindustan) basılmıştır.

19- ظفر اقبال بھٹی (Zafar İkbâl Bhaṭī)

(Maulānā Rūm ke Des min) مولانا روم کے دیس میں

Yazar, iki yıl Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü'nde okurken, Türkiye'deki seyahatlerini kaleme almıştır. Kitap, 236 sayfa olup, KAL., Tas.no: م ۸۶۵ بھ ۹۱۵.۶۳ (915.63 Bh 865 M) da mevcuttur. Lahor'da 1990'da basılmıştır.

20- غلام رسول میجر (Ġulām Rasūl Mihr)

(Kıstantiniyyah yâ İstanbūl) قسطنطنیہ یا استنبول

Kitabı 1957'de Harold Lamb tasnif etmiş, Ġulam Rasul Mihr Urduca'ya tercüme etmiştir. Şehrin en eski tarihi anlatıldıktan sonra Kostantiniyye'nin çeşitli zamanlarda Araplar tarafından muhasara edilmesi, daha sonra Osmanlıların ilk dönemleri ve Kostantiniyye'nin fethi konu edilmiştir. Balkan Savaşları anlatılmış, şehirden genel görüntüler verilmiş ve mescitlerden bahsedilmiştir. Kitap, 256 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: ق ۶۳ ل ۹۵۶ (956 L 63 K) da mevcuttur. 1963 yılında Lahor'da basılmıştır.

21- نصیب اختر (Naşib Aḫtar)

(Salāṭin-i Turkiyyah) سلاطین ترکیہ

Kitapta Osmanlı Türklerinin tarihi, nesil itibariyle anlatılmıştır. Ayrıca Osmanlı yönetim sistemi, edebiyat alanındaki çalışmalar, 16. yüzyıldan başlayarak o dönemdeki seçkin edebiyatçılar ve Türk sultanlarından bahsedilmiştir. Plevne Savaşı ve Rus Savaşı anlatılmış, Saltanat ve Hilafetin sona erişine kadar geçen olaylar kronolojik olarak verilmiştir. Kitabın yazarı Stanley Lainpool'dur. Kitap, 560 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: س ۵۲۵ ا ۹۵۶ (956 A 525 S), KAL. Tas.no: س ۵۲۵ ا ۹۵۶ (954.4502 P 805 S) da mevcuttur. 1970'de Lahor'da basılmıştır.

22- حفیظ صدیقی (Hafiz Şiddîkî)

(Balkân)

Kitapta Balkan Savaşları konu edilmiştir. Ayrıca Türkiye, Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya ve Romanya ülkelerinin Türklerden ayrılarak nasıl bağımsız birer devlet oldukları konu edilmiştir. Kitap, 32 sayfa olup, PPL., Tas.no: حف ۹۵۶.۱ (956.1 Haf) da mevcuttur. 1941 yılında Haydarabad/Dakan'da basılmıştır.

23- حاجی بدرالدین احمد (Hâcî Badru'd-Dîn Ehmâd)

(Fath-i Kustantiniyyah)

Kitapta Türklerin Anadolu'ya gelişleri konu edilmiştir. Osman Gazi'den başlayarak Orhan Gazi, I. Murad, Yıldırım Bayazid, Sultan I. Mehmed ve II. Murad'ın tahta geçişleri ve bu esnadaki olaylar anlatılmıştır. Fatih Sultan Mehmed'in tahta geçişi ve Kostantiniyye'nin fethi de anlatılmıştır. Kitap, 138 sayfa olup, PPL., Tas.no: بد ۹۵۶.۱ (956.1 Bad) da mevcuttur. 1914'de Kalkatta/Hindustan'da basılmıştır.

24- شبلی نعمانی (Şiblî-yi Nu'mânî)

(Savâniḥ-i Maulânâ Rûm)

Mevlânâ Rûmî'nin biyografisi. Kitap, 200 sayfa olup, KAL., Tas. no: ش ۸۹ ر / ب / س / ر (B/S/R 89 Ş) da mevcuttur. Kân-pür'da basılmıştır. ts.

25- شبلی نعمانی (Şiblî-yi Nu'mânî)

(Savâniḥ-i Maulânâ Rûm)

Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin ayrıntılı biyografisi. Kitap, 112 sayfa olup, KAL., Tas.no: ش ۸۹ ر / ی / س / ر (Y/S/R 89 Ş) da mevcuttur. Lahor'da basılmıştır. ts.

26- شبلی نعمانی (Şiblî-yi Nu'mânî)

(Savâniḥ-i Maulânâ Rûm)

Sayyid 'Âbid 'Alî 'Âbid tarafından tertib edilen kitabın I. bölümünde Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin biyografisi verilmiş, ikinci bölüm-

de eserleri ve düşüncelerine değinilmiştir. Kitap 241 sayfa olup PUOCL. Tas.no: م ۸۲ ش ۹۲۲ (922 M 82 Ş) da mevcuttur. 1961'de Lahor'da basılmıştır.

27- غلام رسول مہر (Gulām Rasūl Mihr)

ترکی (Turkî)

Kitapta Anadolu hakkında tafsîlatlı bilgi verilmiştir. Türklerin Anadolu'ya gelişlerinden I. Dünya Savaşı'na kadarki olaylar konu edilmiştir. Kitabın ön kapağı kayıp olduğu için basıldığı yer ve tarih hakkında bilgi edinilemedi. Kitap, 178 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: ۹۵۰ م ۲۴۲ ت/س (956 T/S 242 M) da mevcuttur.

28- محمد توفیق (Muhammad Tavfîk)

کمال اتاترک (Kamāl Atātürk)

Kitapta Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünden Cumhuriyetin ilanına kadar geçen olaylar ile Saltanat ve Hilafetin kaldırılışı konu edilmiştir. Kitap, 368 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: ت ۸۷ ک (923 T 87 K) da mevcuttur. 1939'da Lahor'da basılmıştır.

29- شریف فاروق (Şarîf Fârûk)

اتاترک کے وطن میں (ایک سفرنامہ)

(Atātürk ke Vatan min, Eyk Safarnāmah)

Bir gazetecenin 1960 yılında Türkiye'ye yaptığı seyahati esnasındaki izlenimlerini kaleme aldığı bu kitapta Türklerin kısa tarihi ile üstün sıfatlarından bahsedilmiştir. 184 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: ۹۱۵.۶۱ ش ۱۴۹ (915.61 Ş 49 A) ve PPL., Tas.no: ش.اتا ۹۵۶.۱ (956.1 Şar-Ata) da mevcuttur. Lahor'da basılmıştır.

30- مزمل یسین (Muzammil Yasîn)

سلطنت عثمانیہ کی انقلابی تحریکیں

(Saltanat-i Osmāniyyah kî İnkilābî Teḥrîkîn)

Kitapta Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerine değinilmiştir. Avrupa ile olan ilişkiler, Abdu'l-Hamid Han'ın izlediği siyâset,

Mustafa Kemal'in yaptığı inkılâplar ve İttihad ve Terakkî Cemiyeti'nin (Jön Türkler) faaliyetine değinilmiştir. Kitap, 144 sayfa olup, PUOCL., Tas.no: س ۳۵ ی ۹۵۶.۱ (956.1 Y 35 S) da mevcuttur. 1973'te Karaçi'de basılmıştır.

31- مولوی محمد انشالہ (Maulvî Muhammad İnşâullah)

سلطنت عثمانیہ اوز اس کی باجگزار ریاستوں کی موجودہ حالات

Kitapta Osmanlı padişahlarının tahta geçişleri kronolojik olarak verilmiş, Osmanlı'nın yönetim sistemi, o dönemdeki yüz ölçümü ve nüfusu rakamlarla verildikten sonra askerî sistemi, ülkede yetişen ürünler, toprak sistemi, ticaret, gemicilik, posta işlemleri, para birimi gibi konular ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Devamla Osmanlı Devleti'nin haraç (cizye) aldığı ülkelerin idârî şekilleri ve iktisadî durumları anlatılmıştır. Kitap, 214 sayfa olup, PPL., Tas.no: محم سل ۹۵۶.۱ (956.1 Muḥam Sal) da mevcuttur. 1906'da Lahor'da basılmıştır.

32- محمد عزیز (Muḥammad 'Azîz)

دولت عثمانیہ (Daulat-i 'Osmâniyah)

Kitapta Osmanlı İmparatorluğu'nun yükseliş ve çöküş tarihi kronolojik olarak I. Osman'dan IV. Mustafa'ya kadar anlatılmıştır. Kitap, 490 sayfa olup, PPL., Tas.no: عز ۹۵۶.۱ (956.1 'Az) da mevcuttur. 1958'de A'zamgarh'da basılmıştır.

33- مرتضیٰ علی زیدی (Murtaza 'Alî Zaydî)

ترکی جمہوریہ (Turkî Cumhûriyyah)

I. bölümde Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşu ve yükselişi, batıya akınlar, Bayazıt ve Timur arasındaki savaş ve İstanbul'un fethi konu edilmiştir. II. ve III. bölümde İttifak Devletleri ile Osmanlı İmparatorluğu arasındaki ilişkiler; IV. ve V. bölümde Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü, Sultan II. Abdu'l-Hamid'in tahttan indirilişi, Atatürk'ün siyâset sahnesine çıkışı; VI. bölümde Türk-Yunan savaşı; VII. bölümde Lozan Konferansı, halîfeliğin kaldırılışı; VIII. bölümde Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu konu edilmiş, sonuç olarak o dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin genel durumu hakkında istatistiki bilgiler verilmiştir. Kitap, 87 sayfa olup, PPL., Tas.no: مر ۹۵۶.۱ (956.1 Mur)

da mevcuttur. Lahor'da basılmıştır. tsz.

34- ترکوں کے ساتھ طرابلس میں (Turkon ke sâth Trâblus min)

Bir İngiliz parlâmenter Wencet N. Banet'in "with the Turks in Tripoli" isimli kitabının Urduca tercümesi. Yazarın Trablus'a giderek müşahede ettiği olayları kaleme aldığı kitabı Urduca'ya kimin tercüme ettiği kitapta yazmamaktadır. Kitap, 237 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶.۱

بینٹ (956.1 Banet) da mevcuttur. 1915'te Lahor'da yayımlanmıştır.

35- محمد صادق (Muhammad Şadık)

ترکی (Turkî)

Kitapta Türkiye'nin tarihi geçmişi anlatıldıktan sonra Mustafa Kemal hakkında bilgi verilmiştir. Son dönem Osmanlı Padişahları, ağır bir dille eleştirilmiş, Cumhuriyetin kuruluşu ve gerçekleştirilen inkılâplar anlatılmıştır. Kitapta ayrıca İstanbul ve Ankara'nın eski tarihi hakkında da bilgi verilmiştir. Kitap 95 sayfa olup PPL., Tas.no: ۹۵۶.۱ صا-تر

(956.1 Şâ-Tur) da mevcuttur. Lahor'da 1960'da basılmıştır.

36- راشدہ قریشی (Râşidah Kurayşî)

ترك وطن اور خاندانی معاملات (Turk Vatan aur Hândâni Mu'âmalât)

KAL., Tas.no: ۳۰۴.۸۲ ر ۴۲۱ ت (304.82 R 421 T) da kayıtlı olan kitap, yapılan araştırmalara rağmen bulunamamıştır. Kitap, 290 sayfa olup, 1987'de Peşaver/ Pakistan'da basılmıştır.

37- عبدالرؤف خان ہاتف (Abdu'r-Ra'uf Hân Hâtif)

انقلاب ترکی (İnkilâb-i Turkî)

Kitapta Sultan Mahmûd'un kısa biyografisi ve döneminin önemli olayları anlatılmıştır. Ayrıca Sultan Abdu'l-Mecid Han'ın halifeliği, Sultan Abdu'l-Aziz Han'ın dönemi ve biyografisi, Türkiye'nin içinde bulunduğu nazik dönem, Plevne Savaşı, Berlin Antlaşması, Sultan Abdu'l-Hamid'in gerçekleştirdiği ıslahatlar, Yunan savaşı, Cumhuriyetin ilanı, Balkan Savaşları tafsîlatlı olarak anlatılmıştır. Kitap, 260 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶.۱ ر (956.1 Rau) da mevcuttur. Basıldığı yer ve tarih hakkında bilgi bulunmamaktadır.

38- محمد حسن خان (Muhammad Hasan Hân)

ترکون کی معاشرت (Turkon ki Mu'âşarat)

Halid Halil'in kitabını Muhammed Hasan Han, düzenleyerek 1905'te Agrah'da bastırmış. Yazarın sefername şeklinde kaleme aldığı kitapta Türklerin giyim kuşam tarzları, haremlik selamlık hususu, İngiltere ile Osmanlı münasebetleri, Türkiye'nin o dönemde içinde bulunduğu tehlikeli durum, azınlıkların sinsi çalışmaları, Bab-ı Ali ve Yıldız Sarayı hakkında bilgi verilmiştir. Kitap, 192 sayfa olup, PPL., Tas. no: تر ۹۵۶.۱ (956.1 Hâ-Tur) da mevcuttur.

39- محمد حلیم انصاری (Muhammad Halim Anşari)

حالات بنی عثمان (Hâlât-i Banî 'Uşmân)

1909'da Lahor'da yayımlanmış olan kitapta Osmanlı Coğrafyası hakkında bilgi verilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşundan Timur Lenge kadar geçen olaylar anlatıldıktan sonra İstanbul'un fethi ve hilafetin Osmanlı soyuna geçişi konu edilmiştir. Ayrıca Sokullu Mehmed Paşa'nın ölümüne kadarki olaylar da anlatılmıştır. Kitap, 620 sayfa olup, PPL., Tas.no: حل ۹۵۶.۱ (956.1 Hal) da mevcuttur.

40- ترکی و برطانوی جنگ کے اسباب کا انکشاف

(Turkî ve Britânvî Cang ke Asbâb kâ İnkîşâf)

1915'te yayımlanan kitapta İngiltere ve Türkiye arasındaki savaşın sebepleri anlatılmış, iki ülke arasındaki yazışmalar konu edilmiştir. 57 sayfa olup, Râe Bahâdur Lâle Mohen La'l denetiminde Lahor'da basılmıştır. PPL., Tas.no: تر ۹۵۶.۱.۲ (956.102 Tur) da mevcuttur.

41- شہزادی صاحبہ (Şahzâdî Şâhibah)

عہد حکومت الغازی عبدالحمید خان ثانی

(Ahd-i Hukûmat-i al-Gâzî 'Abdu'l-Hamîd Hân)

Kitap, 1893'te Şehzadi Sahibe tarafından yazılmış. Yazar, Türkiye'de kaldığı uzun yıllar içerisinde edindiği izlenimlerini kaleme aldığı bu eserinde Abdu'l-Hamid'in tahta geçişi ve 1877 Türk-Rus savaşı ile tarihi olayları anlatmıştır. Kitap 232 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶.۱.۱ عہد (956.101 Ahd) da mevcuttur. Lahor'da basılmıştır.

42- مجاہدینِ ترکی (Mucâhidîn-i Turki)

Basım yılı ve yazarı hakkında bilgi bulamadığımız kitapta Mithat Paşa'dan başlayarak Gazi Osman Paşa, Talat Paşa, Hakkı Bey, Gazi Mahmud Muhtar Paşa, Gazi Ahmed Muhtar Paşa, Gazi Şükrü Paşa, Gazi Abdullah Paşa, Hüseyin Hilmi Paşa, Hacı Adil Bey, Gazi Fethi Bey, Cavid Bey, Gazi Rauf Bey, Habib Nuri Çavuş, Halide Hanım, Gazi Cemal Paşa, Gazi Nureddin Paşa (İzmir Fatihi), Gazi Mahmud Şevket Paşa, Enver Paşa, Mustafa Kemal Paşa gibi Türk büyüklerinin kısa biyografileri ve yaptıkları hizmetler anlatılmıştır. Kitap, 200 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۷۹۵۶ (۹۵۶ Kâ) da mevcuttur. Lahor'da basılmıştır.

43- وجاہت حسین و جاہت (Vacâhat Husayn Vacâhat)

مصطفیٰ کمال پاشا (Muştafa Kamâl Pâşâ)

Mustafa Kemal'in biyografisi verildikten sonra yaptığı çalışmalar anlatılmıştır. Daha sonra Anadolu coğrafyası hakkında bilgi verilmiş, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu konu edilmiştir. Kitap, 164 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۷۹۵۶ - و جا (۹۵۶ Kemâ-Vacâ) da mevcuttur. 1922'de Lahor'da basılmıştır.

44- ضمیر احمد ہاشمی (Zamîr Ehmâd Hâşmî)

ترکی جمہوریہ کی نشاۃ السانیہ (Turki Cumhuriyyah ki Nişâtu's-Sâniyah)

Kitabın birinci bölümünde batılıların gözünde Türkiye'nin konumu anlatılmış; ikinci bölümde Türklerin İslâma girişi ve ilk fetihler, Türklerin Devlet sistemi; üçüncü bölümde batı etkisinin ordu teşkilatındaki izleri, asker ve komutanların batı yaşantısı ve düşüncelerinden etkilenişi; dördüncü bölümde İttihad ve Terakkî Cemiyeti'nin çalışmaları, Abdu'l-Hamid'in tahttan indirilişi; beşinci bölümde Yunanlılarla savaş; altıncı bölümde inkılâbın ilk izleri ve İstanbul Hükümeti'ne karşı muhalefet; yedinci bölümde Yunanlılarla savaşın tafsilatı ve Mustafa Kemal'in inkılâb hareketi; sekizinci bölümde Lozan Antlaşması; dokuzuncu bölümde Erzurum ve Sivas Kongreleri; onuncu bölümde Türkiye'ye Milliyetçiliğin girişi; onbirinci bölümde Saltanatın kaldırılışı ve Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanı olarak seçilişi; onikinci bölümde Hilafetin kaldırılışı; onüçüncü bölümde İslâm birliği; ondördüncü bölümde Kürt isyanı konu edilmiştir. Kitap, 436 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۷۹۵۶ ضم

(956 Zam) da mevcuttur. 1932'de Lahor'da basılmıştır.

45- عبدالرحمن مصرى ("Abdu'r-Rehman-i Mısrî)

فتوحات انگوره (Futūhāt-i Angorah)

Abdu'r-Rahman Dehlvi'nin kitabını Abdu'r-Rahman Mısrî, Urduca'ya tercüme etmiş. Kitapta 1918'den 1922'ye kadar geçen olaylar kronolojik olarak verilmiştir. Kitap, 120 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶ رحمن

(956 Rehman) da mevcuttur. 1924'te Lahor'da yayımlanmıştır.

46- اقتدار احمد (İktidâr Ehmâd)

زبان یار من ترکی (Zabân-i Yâr-i Men Turkî)

Seyahatnamedir. Yazar, İstanbul'u anlatmıştır. Kitap, 184 sayfa olup, KAL., Tas.no: ۶۰۸۱، ۹۱۵، ۶۱ (915.61 İ 608 Z) da mevcuttur. 1995'te Lahor'da basılmıştır.

47- غازی نیاز بك (Gâzî Niyâz Bek)

دستور ترکی یا صحیفه انقلاب (Destūr-i Turkî yâ Şahîfah-yî İnqilâb)

Kitapta Osmanlı Devleti üzerine değerlendirmeler yapılmış, İttihad ve Terakkî Cemiyeti'nin çalışmaları konu edilmiştir. Kitap, 320 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶ نیا (956 Niyâ) da mevcuttur. Delhi'de 1922'de yayımlanmıştır.

48- مولوی محمد انشاالله (Maulvî Muḥammad İnşâullah)

واقعات روم (Vâқи'ât-i Rûm)

Kitabın ilk sayfası kayıp olduğu için tasnif yılı ve yeri hakkında bilgi edinilememiştir. Kitapta Türkiye'nin ticarî, siyasî ve askerî alanlardaki durumu ile ilgili bilgiler verilmiştir. Kitap, 90 sayfa olup, PPL., Tas.no: ۹۵۶ انشا. وا (956 İnşâ Vâ) da mevcuttur.

49- اختر نصیب (Aḫtar Naşîb)

سلاطین ترکیه (Salâṭîn-i Turkiyah)

Stanley Lainpool'un kitabını Ahtar Nasib, Urduca'ya tercüme etmiştir. Kitap, 556 sayfa olup, KAL., Tas.no: ۹۵۴، ۴۵۰، ۲ پ ۸۰۵ س (954.4502 P 805 S) da mevcuttur. 1975'te Karaçi'de basılmıştır.

50- خليل احمد حامدى (Ḥalīl Eḥmad Ḥāmidī)

ترکی قدیم و جدید (Turkī Qadīm-u-Cadīd)

Kitap, sefername şeklindedir. Türkiye'de Laikliğin tarihi konu edilmiştir. İstanbul, Ankara ve Konya şehirlerinin tarihleri hakkında da bilgi verilmiştir. Kitap, 312 sayfa olup, KAL., Tas.no: ۱۲۵ ح ۹۱۵.۶۱.۴ (915.6104 H 125 T) da mevcuttur. 1972'de Lahor'da basılmıştır.

B) Künyesi Tesbit Edilemeyen Eserler:

1- **Yazar Adı:** آغا بهار رضوی (Āgā Bahār Rizvī)

Kitap Adı: جنگ سمرنا (Cang-i Samarnā)

Konusu: Türkler ile Yunanlılar arasında cereyan eden savaş konu edilmiştir. (Fihrist-i Kutub, Hazırlayan: Şafik Şāhpūrī, Lakhnau/ Hindustan, 1939, s.5)

2- آغا رفیق بلندشہری (Āgā Rafīq-i Bulandşahrī)

اناطولیہ میں ترکی فتوحات (Anātoliyah min Turkī Futūḥāt)

Türklerin Anadolu'dan düşmanları nasıl çıkardıklarının konu edildiği kitapta ayrıca Anadolu'daki bütün savaş ve barışlar da anlatılmıştır. A.g.e., s.6

3- آغا رفیق بلندشہری (Āgā Rafīq-i Bulandşahrī)

پیراہن آتشین (Perāhan-i Ātaşin)

Halide Edib Adıvar'ın romanı "Ateşten Gömlek" in tercümesi. A.g.e., s.6

4- آغا رفیق بلندشہری (Āgā Rafīq-i Bulandşahrī)

تذکرہ جمال پاشا (Tazkirah-yi Camāl Pāşā)

Cemal Paşa'nın hayat hikayesi ve Kurtuluş Savaşı'nda İttihadçıların durumuna değinilmiş. A.g.e., s.6

5- آغا رفیق بلندشہری (Āgā Rafīq-i Bulandşahrī)

جانباز ترک (Cānbāz Turk)

Balkan Savaşı ve Türkiye'nin içine düştüğü tehlikeli durum ile

cesur bir Türk'ün düşman gemisini yok edişi anlatılır. A.g.e., s.6

6- آغا رفیق بلندشہری (Ağa Rafîk-i Bulandşahrî)

جہادِ ترکی (Cihād-i Turkî)

Bir İngiliz Romancı Mr. M. Marmaduke Pickhtall'ın romanının tercümesi. Kitapta Türk askerlerinin kahramanlıklarından bahsedilmiştir. A.g.e., s.6

7- آغا رفیق بلندشہری (Ağa Rafîk-i Bulandşahrî)

سفرنامہ انگورہ (Safarnâmah-yi Angorah)

Bir Fransız bayanın Türk ve Yunan savaşlarını anlatan seyahatnamesinin Urduca tercümesi. Ayrıca Meşhur Türk şahsiyetlerden de bahsedilmiştir. A.g.e., s.6

8- آغا رفیق بلندشہری (Ağa Rafîk-i Bulandşahrî)

محبوبہ انگورہ (Meḥbûbah-yi Angorah)

Ankaralı bir kadının hikâyesi. A.g.e., s.6

9- آغا رفیق بلندشہری (Ağa Rafîk-i Bulandşahrî)

مصطفیٰ کمال پاشا (Muştafa Kamâl Pâşâ)

Ağa Rafik'in kaleminden Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın biyografisi. A.g.e., s.6

10- احمد دین (Eḥmad Dîn)

اقوامِ ترکی (Akḩvâm-i Turkî)

Amerikalı bir yazarın kitabının Urduca tercümesi. Kitapta Avrupa'daki pekçok Türk kavminin siyasî konumları da dahil olmak üzere neslî tarihleri anlatılmıştır. A.g.e., s.18

11- احمد صدیقی، میر (Eḥmad Siddîkî, Mîr)

خورشیدِ محشر (Hürşid-i Meḥşar)

İzmir şehitlerinin acıklı hikâyesi (Manzum). A.g.e., s.18

12- ارشد دہلوی (Arşad-i Dehlvî)

یوسف پاشا (Yûsuf Pâşâ)

Türklerin 15. yüzyıldaki fetihleri. A.g.e., s.21

13- حاجی اسماعیل خان (Hācī İsmā'īl Hān)

(Turkī Khāne) ترکی کھانے

Türk yemekleri hakkında bilgi ve bunların pişirilmesine dair tarifler verilmiştir. A.g.e., s.25

14- اشتیاق حسین قریشی (İştīyāk Husayn Kurayşī)

(Subḥ-i Turkī yā Turkī Düşizah) صبح ترکی یا ترکی دوشیزہ

Türklerin toplumsal ilişkileri ve medeniyetinin incelendiği bu kitap, daha önce adı geçen İngiliz romancının kitabının Urduca'ya tercümesidir. Kitapta ayrıca İslâm'ın kılıç zoruyla mı, yoksa güzel ahlâk ile mi yayıldığı da işlenmiştir. A.g.e., s.25

15- مولانا اشرف علی تھانوی (Maulānā Aşraf 'Alī-yi Thānvī)

(Kalīd-i Maşnavī, c.1.) کلیدِ مثنوی (دفترِ اول)

Mevlānā Celālu'd-Dīn Rūmī'nin Mesnevisi'nin şerhi. A.g.e., s.29

16- مولانا اشرف علی تھانوی (Maulānā Aşraf 'Alī-yi Thānvī)

(Kalīd-i Maşnavī, c.2.) کلیدِ مثنوی (دفترِ دوم)

Sufilere has sırlar ve nüktelerin yanında Mesnevī'nin bütün ince noktaları anlatılmıştır. A.g.e., s.29

17- مولانا اشرف علی تھانوی (Maulānā Aşraf 'Alī-yi Thānvī)

(Kalīd-i Maşnavī, c.6.) کلیدِ مثنوی (دفترِ ششم)

Altıncı cildin sonderece mufassal şerhidir. A.g.e., s.29

18- مولانا اشرف علی تھانوی (Maulānā Aşraf 'Alī-yi Thānvī)

(Maulavī-yi Ma'navī) مولوی معنوی

Mevlānā Celālu'd-Dīn Rūmī'nin kısa biyografisi verilmiş ve tasavvuf anlayışına değinilmiştir. A.g.e., s.29

19- اللہ دتّا (Allah Dittā)

(Savāniḥ-i Anvar Pāşā) سوانحِ انور پاشا

Türk komutan Enver Paşa'nın biyografisi ve Balkan Savaşlarının tarihî olayları işlenmiştir. A.g.e., s.39

20- امام الدین (İmāmu'd-Dīn)

سلطان محمد فاتح (Sultān Mehmed Fātih)

Kostantiniyye'nin genç fatihi Sultan II. Mehmed'in muhteşem savaş hikâyesi. A.g.e., s.40

21- آمین الدین (Aminu'd-Dīn)

آفتاب مغرب (Aftāb-i Magrib)

Türk-Yunan savaşını anlatan tarihî bir roman. A.g.e., s.44

22- انشالله (İnşāullah)

سفرنامه ترکی امیرالبحر (Safarnāmah-yi Turki Emiru'l-Bahr)

1553'ten 1556'ya kadar Hindustan, Afganistan, Orta Asya ve İran'a seyahat eden bir Türk deniz subayının seyahatnamesi. A.g.e., s.45

23- انشالله (İnşāullah)

سلطنت عثمانیه (Saltanat-i Osmāniyah)

Osmanlı İmparatorluğu'nun kısa tarihî. A.g.e., s.45

24- انشالله (İnşāullah)

قسطنطینیہ (Kustantiniyyah)

İslâm başkentinin kısa tarihi. İngilizce'den Urduca'ya tercüme edilmiş. A.g.e., s.45

25- بدیع الدین (Badī'u'd-Dīn)

کوه کاف کی پری (Kūh-i Kāf kī Parī)

Türk ve Yunan savaşı ile ilgili gerçek ve ilginç bir aşk hikâyesi. Arapça'dan Urduca'ya tercüme edilmiştir. A.g.e., s.52

26- بشیرالدین احمد دہلوی (Başīru'd-Dīn Ehməd-i Dehlvi)

فرامینِ سلاطین (Farāmin-i Salātīn)

Hilcī (Kalaç), Hind-Türk İmparatorluğu, 'Adil Şahî ve İngilizlere ait 188 kânûn ve tarihî malumat. A.g.e., s.55

27- منشی، تاج الدین، منشی (Tācu'd-Dīn, Munşī)

ترك موالات (Tark-i Mavālāt)

Hilafet Hareketi zamanında bu kitap aynı adla yazılmıştır. A.g.e., s.61

28- تراب خان (Turāb Hān)

لال کپتان (Lāl Kaptān)

Rus valileri ve cesur Türklerin savaşları, Plevne fatihlerinin hizmetleri ve Mustafa Kemal Paşa'nın büyük çalışmaları anlatılmıştır. A.g.e., s.63

29- تسنیم لکھنوی (Tasnīm-i Lakhnavī)

ترکی خاتون (Turkī Hātūn)

Türkiye ile ilgili bir savaş romanı. a.g.e., s.64

30- تسنیم لکھنوی (Tasnīm-i Lakhnavī)

مرغ ارم (Murg-i İram)

Celâl Nurî'nin romanının Urduca tercümesi. A.g.e., s.64

31- جملے شاہ (Cumle Şāh)

غازی عثمان پاشا (Gāzī 'Uşmān Pāşā)

Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa'nın biyografisi. A.g.e., s.73

32- راشد الخیری، علامہ (Rāşidu'l-Ḥayrī, 'Allāmah)

تیغ کمال (Tīg-i Kamāl)

İttihadcıların savaşı ve Mustafa Kemal'in çalışmaları. A.g.e., s.110

33- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Ḥaydar Yıldırım)

جلال الدین خوارزم شاه (Calālu'd-Dīn Ḥvārzam Şāh)

Namık Kemal'in tarihî dramı (piyes). A.g.e., s.122

34- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Ḥaydar Yıldırım)

پرانا خواب (Purānā Ḥvāb)

Türkçe bir dramın Urduca tercümesi. A.g.e., s.122

35- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Ḥaydar Yıldırım)

ثالث بالخیر (Sālis bi'l-ḥayr)

Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun romanının Urduca'ya tercümesi. A.g.e., s.122

36- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Haydar Yıldırım)

زہرا (Zahrā)

Türklerin toplumsal yapısının sunulduğu Türkçe bir romanın Urduca'ya tercümesi. A.g.e., s.122

37- سجّاد خیدر یلدرم (Saccād Haydar Yıldırım)

مطلوب حسینان (Maṭlūb Ḥasīnān)

Bir Türk genci ve Fransız kadının aşk hikâyesi. A.g.e., s.122

38- سید سلیمان ندوی (Sayyid Sulaymān-i Nadvī)

خلافت عثمانیہ (Ḥilāfat-i 'Uṣmāniyah)

Osmanlı Halifesinin müslümanlar ve müslüman ülkeler için yaptıkları konu edilmiştir. A.g.e., s.132

39- سید سلیمان ندوی (Sayyid Sulaymān-i Nadvī)

دنیاۓ اسلام اور خلافت (Dunyā-yi İslām aur Ḥilāfat)

Osmanlı Hilafetinin bekası için müslüman ülkelerin yaptıkları çalışmalar konu edilmiştir. A.g.e., s.13

40- مولانا شبلی نعمانی (Maulānā Şiblī-yi Nu'mānī)

سفرنامہ روم و شام و مصر (Safarnāmah-yi Rūm o Şām o Mıṣr)

Şiblī Numānī, 1892'de İslām ülkelerini dolaşarak bu seyahatnameyi yazmıştır. Kitapta Türkiye, Mısır ve Şam ülkelerinin ilmî, edebî, kültürel hayatı ve buralardaki müslümanların durumlarından bahsedilmiştir. A.g.e., s.141

41- مولانا شبلی نعمانی (Maulānā Şiblī-yi Nu'mānī)

سوانح مولانا روم (Savāniḥ-i Maulānā Rūm)

Meşhur mutasavvıf Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin ayrıntılı biyografisi, menkıbeleri, tasavvufun sırları ve Mesnevî üzerine geniş bir değerlendirme. A.g.e., s.142

42- عبدالحلیم شرر (Abdu'l-Ḥalīm Şarar)

حالات اقوام کُرد (Ḥālāt-i Aqvām-i Kurd)

Kürtlerin Türklerle olan kültürel ve toplumsal münasebetleri işlenmiştir. A.g.e., s.145

43- شریف احمد (Şarîf Eḥmad)

شاہانِ مغلیہ کی بیویاں (Şāhān-i Moğliya kî Bîviyān)

Hind-Türk Padişahlarının eşlerinin biyografileri. A.g.e., s.149

44- ظہور احمد وحشی (Zahūr Eḥmad Vaḥşî)

انور پاشا (Anvar Pāşā)

Gazi Enver Paşa'nın biyografisi. A.g.e., s.170

45- سید عابد حسین، سید (Ābid Husayn, Sayyid)

ترکی میں مشرقی و مغربی کشمکش

(Turkî mîn Maşriqî ve Mağribî Kaşmakaş)

Hâlîde Edîb'in Hindustan'ı ziyareti esnasında Câmî'ah Milliyah'nın daveti üzerine verdiği 8 hutbeden oluşmaktadır. A.g.e., s.173

46- عارف محمود (Ārif Mehîmûd)

سیفِ کمال (Sayf-i Kamāl)

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının hikâyesi, Türklerin savaşları, Yunanlıların Ankara'ya saldırısı, Türklerin müdafaası, casusların çalışmaları, Türklerin kahramanlıkları ve başarıları konu edilmiştir. A.g.e., s.174

47- عبدالرَب وکیل (Abdu'r-Rab Vakîl)

انگورہ اور ترکی (Angora aur Turkî)

Ankara savaşlarının ayrıntılı hikâyesi, Türkler ve Rusların düşmanlıklarının sebepleri, Türklerin ilk lideri Tuğrul Bey'den Mustafa Kemal'e kadar hepsinin kısa biyografisi, Türklerin gelenek-görenekleri ve idâre şekillerine değinilmiştir. A.g.e., s.182

48- عبدالرَب وکیل (Abdu'r-Rab Vakîl)

ترکی اور گزشتہ جنگ (Turkî aur Guzaştah Cang)

Geçmiş Avrupa savaşlarının hikâyesi, İttihadcılar, Türlerin savaş ve kahramanlıkları anlatılmıştır. A.g.e., s.182

- 49- مولانا عبدالرزاق ندوی (Maulānā 'Abdu'r-Razzāk-i Nadvī)
 ترکی اور یورپ (Turkī aur Yūrup)
 Türkiye'yi yok etmek isteyen İtilaf Devletleri'nin çalışmalarından bahsedilmiştir. A.g.e., s.182
- 50- عبدالله فرضی ('Abdullah Farzī)
 ترکی کی کہانی (Turkī kī Kahānī)
 Çocuklar için hazırlanmış kahramanlık hikâyeleri. A.g.e., s.195
- 51- مولانا عبدالماجد، بی.اے. (Maulānā 'Abdu'l-Mācid)
 فیہ ما فیہ (Fih Mā Fih)
 Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin Melfuzatının çeşitli nüshaları karşılaştırılarak tertip edilmiştir. A.g.e., s.198
- 52- عبدالماجد حیدر ('Abdu'l-Mācid Hāydar)
 ترکی شہزادہ (Turkī Şahzādah)
 Türklerin fetihleri ile ilgili bir tarihî roman. A.g.e., s.199
- 53- عبدالماجد عتیقی ('Abdu'l-Mācid 'Atikī)
 ترکانِ احرار (Turkân-i Ahrār)
 Enver Paşa, Mustafa Kemal, İsmet İnönü, Hâlide Edîb ve diğer bir çok Türk liderinin tartışmalı durumları anlatılmıştır. A.g.e., s.199
- 54- عبدالماجد عتیقی ('Abdu'l-Mācid 'Atikī)
 خالده خانم (Hâlide Hânım)
 Hâlide Edîb'in biyografisi. A.g.e., s.199
- 55- عشرت نجیب آبادی ('İşrat-i Nacîbâbâdî)
 فتح سمرنا (Fath-i Samarnâ)
 İzmir'in fethi esnasında meydana gelen olaylardan bahsedilmiştir. A.g.e., s.205
- 56- بی.اے. (İnâyatullah B.A.)
 جنگیز خان (Cengîz Hân)
 Bir İngiliz araştırmacının kitabının Urduca tercümesi. Kitapta Tatarların bu meşhur komutanının hayatı ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

A.g.e., s.217

57- عنایت اللہ، بی.اے. (Ināyatullah B.A.)

تیمور (Tīmūr)

Timur Leng'in biyografisi. A.g.e., s.217

58- غلام ربّانی، بی.اے. (Gulām Rabbānī, B.A.)

دخترِ سمرنا (Duḡtar-i Samarnā)

Hâlîde Edîb, İzmir'in kuşatılmasını roman tarzında yazmıştır.

A.g.e., s.223

59- محبوب عالم (Meḡbûb 'Ālam)

ترکی بول چال (Turkî Bol Çal)

Türkçe binlerce kelime, cümle ve Urduca karşılıkları verilmiştir.

A.g.e., s.254

60- محمد اظہر علی علوی (Muḡammad Azhar 'Alī 'Alvī)

مصطفیٰ کمال اور مسئلہ فلسطین (Muḡtafa Kamāl aur Mas'ala-yi Filistîn)

Mustafa Kemal'in biyografisi, Onun siyasî çalışmaları, Filistin'de Arap ve Yahudi savaşı ve Avrupalıların müdahalesi konu edilmiştir.

A.g.e., s.260

61- محمد الدین فوق (Muḡammadu'd-Dîn Fauḡ)

تاریخ انگورہ (Tārîḡ-i Angora)

Türkiye'nin başkenti Ankara ile ilgili bilgi verilmiştir. A.g.e.,s.269

62- محمد الدین فوق (Muḡammadu'd-Dîn Fauḡ)

سوانح مولانا روم (Savāniḡ-i Maulānā Rûm)

Mevlânâ Celâlu'd-Dîn Rûmî'nin hayatı, eserleri, ilmî fazîleti ve sūfî meclislerinden bahsedilmiştir. A.g.e., s.270

63- مرزا محمد سعید (Mirzâ Muḡammad Sa'îd)

علا الدین خلجی ('Alāu'd-Dîn Ḥilcī)

Hindustan'ın meşhur Türk padişahı Alau'd-Dîn Hılçî'nin (Kalaç) biyografisi. A.g.e., s.272

64- محمد شعیب (Muhammad Şu'ayb)

بیبت ترک (Haybat-i Turk)

Türkiye'nin 1890'lı yıllarda içine düştüğü durum ve Avrupalıların sinsi çalışmaları anlatılmıştır. A.g.e., s.272

65- محمد عالم (Muhammad Ālam)

خالده خانم (Hālide Hānım)

Hālide Edīb'in biyografisi. A.g.e., s.273

66- محمد عبدالله (Muhammad 'Abdullah)

شوکت پاشا (Şaukat Pāşā)

Maraşal Gazi Mehmed Şevket Paşa'nın kahramanlıkları anlatılmıştır. A.g.e., s.273

67- محمد مرزا خان (Muhammad Mirzā Hān)

اتاترک (Ataturk)

Gazi Mustafa Kemâl'in resimli biyografisi. A.g.e., s.278

68- مشتاق احمد (Muştâk Eḥmad)

سمرنا کی خونى داستان (Samarnâ ki Hūnî Dâstân)

Kurtuluş Savaşında düşmanların İzmir'de yaptıkları zulüm anlatılmıştır. A.g.e., s.287

69- مشیر فیروز پوری (Muşîr-i Firûzpûrî)

انگوره کا چاند (Angora kâ Çând)

Ankara ile ilgili tarihî olaylar ve savaşlardan bahsedilmiştir. A.g.e., s.288

70- ملا توحیدی (Mollâ Tavhîdî)

خواتین انگوره (Hvâtîn-i Angora)

Kurtuluş Savaşında Ankaralı kadınların çalışmaları anlatılmıştır. A.g.e., s.293

71- نازش بدایونی (Nâzîş-i Badâyûnî)

ماه نويا معركة سمرنا (Mâh-i Nau yâ Ma'rika-yi Samarnâ)

İstanbul'dan gönül alıcı manzaralar, Anadolu ve Ankara'dan görüntüler verilmiş, İzmir'deki zulümler ile Türk ve Yunan Savaşı anlatılmıştır. A.g.e., s.299

72- ندیم صہبائی (Nadīm Şahbāī)

اتاترک (Atātürk)

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın biyografisi. A.g.e., s.302

73- ندیم صہبائی (Nadīm Şahbāī)

عصمت پاشا، انونو (İşmat Pāşā, İnönü)

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın halefi İsmet İnönü'nün biyografisi. A.g.e., s.303

74- نشتر لکھنوی (Niştar-i Lakhnavī)

جنگ بلقان (Cang-i Balkān)

Balkan Savaşlarında müslümanların çalışmaları anlatılmıştır. A.g.e., s.306

75- وجاہت حسین وجاہت (Vacāhat Husayn Vacāhat)

انور پاشا (Anvar Pāşā)

Enver Paşa'nın çalışmaları konu edilmiştir. A.g.e., s.316

76- وجاہت حسین وجاہت (Vacāhat Husayn Vacāhat)

فتوح عبدالحمید خان (Futūh-i 'Abdu'l-Hamīd Hān)

Abdu'l-Hamid Han zamanındaki Türk fetihleri, onun döneminde Girit Adası'ndaki bölgelerle ilgili 1897'deki Türk-Yunan Savaşı'nın ayrıntılı tarihi anlatılmıştır. A.g.e., s.316

77- یعقوب خان کلام (Ya'qūb Hān Kalām)

بہادر ترک (Bahādur Turk)

Kahraman bir Türk'ün hikâyesi. Türk-Rus Savaşı konu edilmiştir. A.g.e., s.324